

Preliminär rapport från Uppsala studentkårs kampanjkommitté rörande omröstningen om formell representation på TekNat-fakulteten som ägde rum mellan den 12-18 november 2012.

Detta är en preliminär rapport som syftar till att belysa de viktigaste aspekterna av en längre rapport, som ska presenteras i början av 2013. Rapporten är skriven ur kampanjkommitténs perspektiv. För att få en bättre förståelse av den preliminära rapportens utformning, kan det vara intressant att ha den slutgiltiga rapportens upplägg i åtanke:

- Sammanfattning
- Förutsättningar
- Upplägget för kampanjgruppens arbete
- Utfall för kampanjarbetet och omröstningen
- Slutsatser
- Vision för framtiden och lärdomar

Denna preliminära rapport fokuserar främst på förutsättningarna för omröstningen, utfallet av denna samt vilka, om några, slutsatser kommittén kan dra av själva omröstningsresultatet. Rapporten tar även upp viktiga händelser inför, under och efter omröstningen.

Rapporten är i sin helhet eller i delar författad av Ella Brodin och Michel Rowinski. Det är möjligt att det finns mer faktorer inblandade än de vi har haft kännedom om.

1. Sammanfattning

Denna omröstning har inte lyckats nå upp till de nivåer som Uppsala studentkår har beslutat om. Förutbestämda tidsramar har inte uppfyllts och de båda organisationerna har inte lyckats nå konsensus på frågor som rör legitimitet av resultatet eller tydliga ramar för själva kampanjandet.

Vidare så har det förekommit flera olika sorters problem, som har påverkat omröstningen. Skulle dessa problem visa sig vara omfattande så måste utfallet av detta hanteras innan diskussionen av ett valresultat.

Slutligen borde mycket mer gemensam information ha publicerats av organisationerna, om syftet var att alla studenterna skulle ha en gemensam och objektiv punkt att utgå ifrån.

2. Förutsättningar och utfall

När kampanjgruppen åtog sig att överta ledningen för Uppsala studentkårs kampanjarbete gjorde man detta utifrån ett antal förutsättningar och mål.

Förutsättningarna var bland annat att gruppen skulle ha fri tillgång till resurser i form av vissa personer för kampanjande och informationsspridning samt budgeterade tillgångar för produktion av material med en tydlig kontroll och styrning över själva kampanjarbetet.

Vårt mål var att skapa ett informationsmaterial baserat på ett budskap med tydligt och enkelt fokus riktat direkt mot de röstande studenterna på TekNat-fakulteten. Vi ville vidare också genomföra informationsspridning på olika sätt, exempelvis genom att besöka föreläsningar, producera och sprida affischer samt genom att bedriva kampanjande i sociala medier.

Slutligen skulle vi även undersöka i vilken omfattning det kvarstod något att ordna med det praktiska arbetet inför omröstningen. Detta då frånvaron av t.ex. tydliga ramar och förhållningsregler skulle kunna påverka genomförandet av en kampanj och själva omröstningen.

Efterhand uppdagades det att mycket av de ramar och de praktiska förutsättningar som behövs för en omröstning inte var helt klara. Projektgruppen som ansvarade för detta hade satt en deadline den 30 september 2012 för när allting inför omröstningen skulle vara färdigt.

Uppsala studentkår upplevde en stor osäkerhet kring huruvida omröstningen verkligen skulle kunna äga rum, exempelvis då den tekniska lösningen inte presenterades förrän några veckor innan omröstningen ägde rum.

När kampanjkommittén tillträdde den 1 november 2012 var det tyvärr fortfarande många saker som ännu inte var bestämda. Vilket innebar att gruppens tid behövde delas upp för att ordna även detta.

Exempel på saker som ännu inte gjorts var:

- Valdeltagandet – vilka nivåer var rimliga att utgå ifrån?
- Omröstningsstationerna Vilka regler som skulle gälla och problemhantering?
- Slutgiltig version av hemsida.
- Förhållningsregler inför och under omröstningsveckan
- Vilka regler ska gälla de som bemannar valstationer?

2.1 Valdeltagande

När kampanjkommittén tillträdde fanns det fortfarande ingen överenskommelse gällande valdeltagandet gjorts. Ett förslag på modell hade diskuterats inom projektgruppen, men inga beslut var tagna. Uppsala studentkår avvaktade i beslutet främst för att kunna få fram åsikter från sakkunniga rörande vilka siffror som kan bedömas rimliga i den här sortens omröstningar, för att garantera ett representativt utfall båda organisationerna kunde ställa sig bakom.

Frågan diskuterades under ett möte måndagen den 5 november, där representanter från båda organisationerna var närvarande. Uppsala studentkår lämnade under samma eftermiddag in ett förslag på valdeltagande till UTN. Förslaget var baserat på både diskussionerna under mötet och utlåtanden från sakkunniga. Förslaget innefattade t.ex. ett valdeltagande på minst 50% med ett majoritetskrav på 55% för att resultatet skulle vara bindande. UTN:s presidium valde att avvakta med sitt svar, då de ville diskutera frågan med sin styrelse.

Uppsala studentkår kontaktade UTN torsdagen den 8 november för att få ett slutgiltigt besked. UTN meddelade då att de ville att omröstningsresultatet skulle godkännas förutsatt valdeltagandet nådde upp till minst 10%. Uppsala studentkår förberedde då ett pressmeddelande, för att säkerställa att studenterna vid TekNat-fakulteten var medvetna om de förutsättningar som gällde inför omröstningen.

UTN informerades under fredagen om pressmeddelandet och uttryckte då en önskan att skicka ut ett gemensamt pressmeddelande. Det bestämdes sedan att på grund av tidsbrist skjuta upp utskicket av det gemensamma pressmeddelandet till måndagen. Under måndagen meddelade UTN att de ändrat sig och nu ville att pressmeddelandet endast skulle beröra det faktum att omröstningen inletts.

Uppsala studentkår gick därför måndagen den 12 november ut med ett eget pressmeddelande, där man informerade studenterna att omröstningen skulle vara bindande vid ett valdeltagande på minst 50% och en förklaring till detta ställningstagande.

Slutligen så nåddes det inte heller någon konsensus gällande hur blankrösterna skulle räknas eller hur dessa skulle kunna tolkas om andelen blev stor.

2.2. Omröstningsstationerna

Det mesta rörande själva omröstningsstationerna bestämdes väldigt sent. Några dagar innan omröstningen togs nya beslut kring vilka tider omröstningsstationerna skulle vara bemannade. Det tydliggjordes att de skulle vara neutrala och att varje station därför skulle bemannas av både representanter från UTN och från US.

Vi ritade kartor med instruktioner och de skickades ut söndagen innan omröstningen började för att tydligt visa vart stationerna skulle stå och med vilket avstånd kampanjgrupper skulle befinna sig. Ingen gemensam information gick ut till valinformatörerna och problem uppstod med partiskhet och kampanjande för nära stationerna, se mer under punkten *Problem rörande omröstningen*.

2.3 Slutgiltig version av hemsidan

Det mesta kring hemsidorna och den tekniska lösningen bestämdes väldigt sent i processen. Uppsala studentkår uttryckte en oro för huruvida en teknisk lösning skulle kunna finnas färdig i tid för att över huvud taget kunna genomföra omröstningen. Informationssidan www.studentomrostningen.se fanns uppe några veckor innan, medan själva omröstningssidan <http://vote.utn.se> blev färdig slutgiltigt på söndagen den 11 november.

Tekniska problem kvarstod även under tiden som omröstningen pågick (för mer information om detta, se *Problem rörande omröstningen* nedan). Omröstningssidan var inte tillräckligt testad, något som tydligt märktes då flertalet studenter meddelade att de inte kunde rösta.

2.4 Förhållningsregler under omröstningsveckan

Organisationerna hade inte beslutat särskilt mycket kring vilka ramverk de skulle följa kring kampanjarbetet under omröstningsveckan. Få regler konkretiserades för valinformatörerna, förutom att de skulle vara neutrala. Då stämningen upplevdes som väldigt hätsk på Facebook bestämde organisationerna sig för att skapa en gemensam Facebooksida och uppmuntra till ett bättre debattklimat.

Uppsala studentkår har framfört kritik kring hur UTN har hanterat studentinitiativet och ansvaret för sina förtroendevaldas beteenden. UTN delar inte synen kring den problematik som US har framhåvt med t.ex. aktivt kampanjande internrevisorer.

3. Problem rörande omröstningen

Vi har fått in rapporter från de som bemannat valstationerna, studiebevakare, kampanjarbetare samt UTN-aktiva rörande diverse problem under omröstningsveckan. Vissa av dessa problem har vi tagit upp med båda organisationerna inför och under själva omröstningen medan andra har vi inte hunnit med då de kommit till vår kännedom först i slutet eller efter själva omröstningen. Vi har valt att dela in dessa problem i tre huvudkategorier.

3.1 Sociala problem

Vi har fått rapporter under samtliga dagar under omröstningen om en spänd stämning vid omröstningsstationerna, med gruppträck och medstudenter som lagt sig i kring hur studenter har röstat.

Olika individer har direkt ifrågasatt om någon har försökt rösta blankt eller rösta på Uppsala studentkår. En UTN-aktiv har själv sagt till oss att hen upplever att det "inte har gått" att rösta på US.

Flera av UTN:s sektionsstyrelser har aktivt gått ut och gett sitt stöd till UTN

- Valhemligheten har inte heller kunnat garanteras - många har kollat varandra över axeln vid omröstningsstationerna
- Partiska valinformatörer - det har hänt att valinformatörer aktivt uppmuntrat röstande på UTN
- Kampanjarbetare utanför angivet kampanjområde – de har stått för nära, ofta i direkt anslutning till valstationerna, detta trots tydliga instruktioner.

3.2 Tekniska problem

Ett flertal studenter kunde inte rösta under de första dagarna av omröstningen. Den 14 november hade Martin Norlin, tekniskt ansvarig för omröstningen tillika informationsansvarig vid UTN, tagit emot ca 50 rapporter från studenter som haft problem när de försökt rösta.

Dessa studenter kunde delas upp i tre kategorier:

- i. Personer registrerade på inte längre existerande program och inte läser kurser på TekNat.
- ii. Forskarstuderande
- iii. Studenter med studieuppehåll

Under onsdagen uppdaterades röstlängden för dem som borde ha haft behörighet att rösta (de två senare studentgrupperna).

3.3 Informationsproblem

- Vi har inte haft tillgång till samma informationskanaler - vi har färre antal anslagstavlor och har syns betydligt mindre.
- Rapporter om vandalisering (våra affischer har blivit nedrivna etc)
- Forskarstudenter har särskilt klagat på vilken liten tillgång till information kring hur frågan påverkar dem
- Alla har inte fått Ergo, då Ergo har haft problem med utskickningen/distributionen.
- Alternativet på själva röstningssidan (<http://vote.utn.se>) har av vissa upplevts som krångliga och bestämdes inte förrän några timmar innan omröstningen öppnade. Följande text blev den slutgiltiga:

Vilken organisation vill du som TekNat-student ha som din formella representant mot Uppsala universitet?

Vad betyder frågan? (länk till studentomröstningens informationssida)

TekNat-studenternas studentkår är idag Uppsala studentkår, som ansvarar för studiebevakningen (arbetet med att förbättra studier och studiemiljön för studenter) vid universitetet. UTN har fått mandat från Uppsala studentkår för att ansvara för studiebevakningen vid TekNat-fakulteten vilket görs i samråd med Uppsala studentkår.

US: Uppsala studentkår förblir din formella representant som fortsatt delegerar ansvaret för studentinflytandet på TekNat-fakulteten till UTN.

Blank

UTN: UTN blir din formella representant centralt såväl som lokalt och fortsätter att sköta studentinflytandet på TekNat-fakulteten.

Det ursprungliga förslaget innehöll bara själva frågan, utan någon förklarande text kring vad alternativen samt omröstningen innebar, och namnet på de olika organisationerna. Man enades om

att detta behövde förtydligas. Ett förslag som utarbetades under torsdagen, som UTN:s styrelse sedan valde bort under söndagen, såg ut på följande sätt:

Alternativ 1:

Idag finns två studentkårer vid Uppsala universitet, Uppsala studentkår och Farmaceutiska studentkåren. TekNat-studenternas studentkår är Uppsala studentkår, som ansvarar för studiebevakningen (arbetet med att förbättra studier och studiemiljön för studenter) vid universitetet och har givit UTN mandat att ansvara för studiebevakningen vid TekNat-fakulteten.

Alternativ 2:

Studiebevakningen som bedrivs på TekNat-området idag sker i samförstånd enligt en överenskommelse mellan UTN och US.

Alternativ för röstknapparna

US: För att behålla dagens system

UTN: UTN blir din lokala och centrala representant

Vi har slutligen även fått in rapporter om att US-sympatisörer aktivt valt att inte delta i omröstningen, då de önskat att få ner valdeltagandet.

4. Möjliga tolkningar av valresultatet

En tolkning man kan göra är att många av de studenter som är medlemmar i Uppsala studentkår har aktivt valt att inte rösta i detta val för att se till att valdeltagandet inte skulle nå över den 50% spärr som Uppsala studentkår har gått ut med i sitt pressmeddelande.

En annan tolkning man kan dra av valresultatet är att över 40 % av studenterna på TekNat-fakulteten har valt att delta i omröstningen och att en majoritet av dessa har valt bort US till förmån för UTN som sin formella representant.

En tredje tolkning man skulle kunna dra är att 30 % av studenterna på TekNat-fakulteten vill ha UTN som sin representant medan 70 % vill ha US eller inte bryr sig.

Slutligen så har faktiskt inte omröstningsresultatet nått den nivå som krävdes för att kunna godkänna valet av ena parten. Dessutom så har det funnits en väldigt stor andel blankröster, vilket antingen tyder på brister i den information som gått ut, en stor osäkerhet bland de röstande eller att väldigt många valt att rösta blankt för att uttrycka sitt missnöje.

5. Slutsatser

En slutsats som man kan dra av de rapporter och uppgifter som vi har fått in och av det vi själva observerat är följande:

Åtminstone en andel av studenterna på TekNat-fakulteten har i någon mån varit begränsade i sin förmåga att fritt välja vem som de anser ska utgöra deras formella representant centralt på Uppsala universitet.

Viktiga faktorer som har påverkat detta har varit socialt tryck, otillåtna kampanjmetoder, vandalisering och otillåtna handlingar av valinformatörer. Avsaknaden av en bred gemensam och neutral beskrivning av bägge organisationerna om den rådande situationen inför valet har också påverkat möjligheterna till informationsinhämtning för en del av de röstande.

Frågan kring hur stor denna påverkan har varit - eller om den har skett i tillräcklig omfattning för att kunna anses ha påverkat själva valet - är inte möjligt att avgöra vid tidpunkten för skrivandet av denna preliminära rapport. Det kommer kanske inte heller kommer kunna utrönas längre fram.

Men att det finns enskilda fall av studenter som på grund av yttre påverkan har ändrat sin röst eller helt avstått från att rösta råder det ingen tvekan om från rapportskrivarnas sida.

Vi lämnar det upp till alla berörda parter att själva avgöra hur det som tagits upp i denna preliminära rapport ska hanteras eller behandlas.